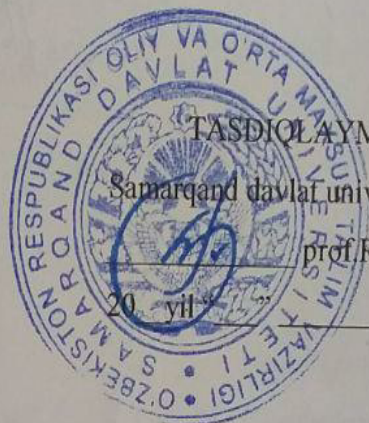

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

RO'YXATGA OLINDI

№_ *BD-5120300-2.03*

" " 20_yil

TASDIQLAYMAN

Samarqand davlat universiteti rektori
prof. R.I. Xalmuradov

20_yil

" QADIMGI DUNYO TARIXI " Faning
O'QUV DASTUR

Bilim soxasi: 100000-gumanitar

Ta'lim soxasi: 130 000 – tarix

Ta'lim yo'nalishi: 5120300-«Tarix»

Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Tarix fakulteti kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2019 yil "03" 04 dagi "10" -sonli bayonnoma).

Fakultet dekani:

dots.D.M.Djurakulova

Fan dasturi Samarqand davlat universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

- Djurakulova D.M SamDU Tarix fakulteti dekani, Arxeologiya kafedrasida dotsenti, tarix fanlari nomzodi.
- Umarov A.Sh. - SamDU Tarix fakulteti, Arxeologiya kafedrasida assistenti
- Baxronov A.X - SamDU Tarix fakulteti, Arxeologiya kafedrasida assistenti

Taqrizchilar:

- Salimov T.O. - O'zMU Tarix fakulteti, Arxeologiya va Etnologiya kafedrasida dotsenti, tarix fanlari nomzodi

Fanning dasturi Samarqand davlat universiteti o'quv-uslubiy kengashining 2019 yil "03" 04 dagi "10"-son majlis bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv uslubiy Kengash raisi:

prof.A.S.Soleev

Kirish

Mamlakatimizning jahon hamjamiyatiga har tomonlama integratsiyasini chuqurlashtirish kabi dolzarb masalani horijiy mamlakatlarning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy taraqqiyotini tarixiy nuqtai nazardan o'rganmasdan hal etib bo'lmaydi. Jahon tarixini mukammal darajada bilmoq insoniyat sivilizatsiyasining yutuqlaridan va tajribasidan to'la bahramand qiladi, umuminsoniy qadriyatlarni anglab etishga ko'maklashadi va dunyo miqyosida mavjud bo'lgan muammolarning tarixiy ildizlarini izlab topishga imkoniyat yaratadi. Ushbu dastur yuqorida ko'rsatib o'tilgan dolzarb masalani hal etishga yordam beradi

O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Jahon tarixi bo'yicha chuqur bilimlarga ega bo'lish talabalarning dunyoqarashini kengaytirish yo'lidagi eng samarali vosita sifatida ahamiyatlidir. Qolaversa, mamlakatimiz hamkorlik qilayotgan davlatlarning rivojlanish darajasini, xalqlarning mentaliteti, urf-odatlarini, madaniyatini tushunib etish uchun ham jahon tarixi fanining beqiyos ahamiyatini tan olish kerak.

Dunyo xalqlarining ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, madaniy va etnik evolyusiyasining asosiy bosqichlari, hamda yo'nalishlari haqida talabalarga har tomonlama bilimlar berish.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar

Jahon tarixining turli bosqichlarida ro'y bergan muhim voqealar va jarayonlarni yoritib berish; – insoniyatning ko'p asrlik taraqqiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan omillarni tahlil qilish; - tarixiy rivojlanish davomida turli mamlakatlar va mintaqalarga xos bo'lgan xususiyatlarni ochib berish; - dunyoning turli chekkalarida ro'y bergan voqealar va jarayonlarning ko'p hollarda o'zaro bog'liqligini talabalarga tushuntirish; - tarixiy rivojlanishning barcha mamlakatlar uchun umumiy qonuniyatlar mavjudligini namoyon qilish.

“Jahon tarixi” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- Jahon tarixi davrining xususiyatlar, xunarmandchilikning qishloq xo'jaligidan ajralishi, ishlab chiqaruvchi kuchlarning o'sishi, feodal shaharlarning paydo bo'lishi, rivojlanishi, tovar-pul munosabatlari, feodal jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va diniy hayotidagi o'zgarishlarni *bilishi kerak*;
- feodal jamiyatning rivojlanib, o'zining eng xususiyatlarini yo'qotishi va o'z o'rnini yangi iqtisodiy munosabatlarga bo'shatib berishi, kapitalistik ishlab chiqarish munosabatlarining vujudga kelishini to'g'ri tushunish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*;
- talaba jahon tarixining (qadimgi sharq, qadimgi yunoniston va rim, ilk va so'nggi o'rta asrlar, Osiyo va Afrika, Evropa va Amerika davlatlari) davrida ro'y bergan ishlab chiqarishning yangi ilg'or munosabatlariga o'tish uchun bevosita shart-sharoit vujudga kelganini tahlil qilish, yangi ishlab chiqarish munosabatlari bilan bog'liq bo'lgan xalq ommasining eski feodal tuzumidan noroziligi, milliy-ozodlik harakati, Evropa miqyosida birinchi marta g'alaba qilgan burjua inqilobi, yangi burjua davlatining tashkil topishi, rivojlanishi, Evropa xalqlarining yangi davrga o'ta boshlashi. Jamiyat taraqqiyoti bosqichlari jarayoni *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

Fanning o‘quv rejadagi boshqa fanlar bilan o‘zaro bog‘liqligi va uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

Talabalar “Jahon tarixi” fanini samarali o‘zlashtirishlari uchun “Vatan tarixi”, “Siyosatshunoslik”, “Madaniyatshunoslik”, “Xalqaro munosabatlar va diplomatiya tarixi”, “Tarix falsafasi va metodologiyasi”, “Arxeologiya”, “Manbashunoslik”, “Tarixshunoslik”, “Etnologiya” va boshqa fanlardan ham etarlicha bilimlarga ega bo‘lishlari lozim.

Fanning ishlab chiqarishdagi o‘rni

Jahon xalqlarining tarixiy rivojlanishini bosqichma-bosqich tarixiylik, ilmiylik, xolisona yondashuv negizida o‘rganish.

Seminar mashg‘ulotlari bo‘yicha mavzular rejasi va adabiyotlar ro‘yxati talabalarga taqdim etiladi va talaba mustaqil tayyorlanib kelib munozara tarzida o‘z bilimini namoyish etadi.

Taqdim etilayotgan fanning dolzarb masalalari bo‘yicha mavzular va adabiyotlar ro‘yxati talabalarga taqdim etiladi. Talaba, o‘z navbatida mustaqil tayyorlanib ma’ruza va referat shaklida o‘z bilimini namoyish etadi.

Fanni o‘qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Dasturda ko‘rsatilgan mavzular ma’ruza, seminar shaklida olib boriladi, shuningdek, fanning dolzarb masalalari talabalarga mustaqil ish sifatida o‘zlashtirish uchun beriladi. Fan zamonaviy pedagogik texnologiyalarning “Klaster”, “Bumerang”, “FSMU”, “Aqliy hujum” singari metodlari orqali, hamda slaydlar, multimediya namoyishlari bilan o‘tkaziladi.

Dasturdagi mavzularning informatsion asosini fanga tegishli adabiyotlar, davriy adabiyotlar, internet ma’lumotlari tashkil qiladi.

Dasturdagi mavzularni o‘tishda ta’limning zamonaviy metodlaridan keng foydalanish, o‘quv jarayonini yangi pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish samarali natija beradi. Bu borada zamonaviy pedagogik texnologiyalarning “Klaster”, “Bumerang”, “FSMU”, “Aqliy hujum” metodlari, shuningdek, slaydlardan foydalanish, didaktik va roli o‘qish usullarini qo‘llash nazarda tutiladi.

Asosiy qism

QADIMGI SHARQ TARIXI

Qadimgi Misr.

Qadimgi Misr tarixiga oid manbalar va manbashunoslik. Tabiiy sharoiti va aholisi. Ilk dexqon qabilalari. Nil vohasiga joylashishi. Misr tarixini davrlashtirish. Manefon. Misrda stratifikatsiyalashgan jamiyat vujudga kelishi. Ilk shaharlar va davlatlar paydo bo‘lishi. Misrda markazlashgan davlat shakllanish jarayoni. Ilk shohlik. I va II sulolalar. Narmer. Mina. Memfis. Jer. II sulola. Qadimgi shohlik davri. III sulola. Joser va Imxotep islohotlari IV sulola. Firavnlarning faoliyati. Snofuruning tashqi siyosati. Xufu, Xafra va Menkaura. V-VI sulolalar. Qadimgi shohlik parchalanishi. Birinchi o‘tkinchi bosqich. VII-VIII sulolalar. Qadimgi shohlik davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Misr yaka hukmronligi. Fir’avnlarni huquqlari. CHati. Davlat ma’muriyati. Harbiy kuchlar. Nomlar va mahalliy ma’muriyati. Davlat xizmatchilari. Mirzalar. Fir’avnlarni ichki siyosati va tashqi siyosati. Bosqinchilik yurishlar. Xo‘jalik. Sug‘orilish sistemalari. Dexqonchilik. Madaniy o‘simliklar. Bog‘dorchilik va uzumchilik. CHorvachilik. Konchilik. Mis

metallurgiyasi. Mis buyumlar. Toshga ishlov berish. Kulolchilik, qurilish, Mastabalar, Piramidalar. YAngi pedagogik texnologiya bo'yicha dars o'tilishi "Bumerang"

O'rta shohlik davri IX-X sulolalar. Gerakleopol kuchayishi. Axtoy nasixati. Liviyaliklar va Osiyo ko'chmanchilari hujumlari. XI sulola. Mentuxotep. Misr birlashishi. XII sulola. Amenemxet I, Senusert III, Amenemxet III. Ichki va tashqi siyosat. It-ta'uy. Nom zadogonlari bilan munosabatlar. Nubiya, Sinay va Falostin bosib olinishi. XIII sulola. Xalq qo'zg'olonlari va fuqaro urushi. "Ipuser nutqi" va "Noferti nutqi". Giksoslar istilosi va Misr davlati parchalanishi. XIV sulola. Davlat boshqaruvi. Nomarxlar, Zodagonlar, Dexqonlar, Fir'avn odamlari. Xemuu nisut. Qullar. Ibodatxonalar va koxinlar. Xo'jalik. Sug'orilish. Fayyum. Savdo. Bibl. Utarit va Krit. Punt. Ikkinchi o'tkinchi bosqich. Giksoslar hukmronligi. XV-XVI sulolalar. Avaris. Xian. Apopi. Giksoslarni Misrdagi siyosati.

YAngi shohlik davri. XVII sulola. Fiva. Kames XVIII sulola. YAxmos. Giksoslar. Misrdan haydalishi. Harbiy islohot. Tashqi siyosat va bosqinchilik yurishlar. Tutmos I. Tutmos II. Xatshepsut. Senmut. Tutmos III va uning yurishlari. Megiddo. Nubiya. Amenxotep IV (Exnaton) siyosiy va diniy islohotlari. Axetaton. Tutanxamon. Xoremxeb. XIX sulola. Memfis. Ramzes II. Per-Ramzes. Bosqinchilik yurishlar. Xettlar bilan urush. Kadesh. Xett-Misr sulhi. Merneptax. "Dengiz xalqlari" bosqini. XX sulola. Fiva. Setnaxt. Ramzes III. Ibodatxonalar va koxinlar. Misr parchalanishi. YAngi shohlik davrida ijtimoiy munosabatlar. Fir'avnlr. Zodagonlar. Xizmat zodagonlar. Koxinlar. Dexqonlar va xunarmandlar. Qullar. Davlat boshqaruvi. "Texmir manbasi". Vazirliklar, Viloyatlar ma'muriyati. Mahalliy boshqaruv. Harbiy kuchlar. Amenxotep IV (Exnaton) davrida siyosiy kurash. Xo'jalik. So'g'orilish ishlari. SHaduf. YAngi mehnat qurollari. YAngi madaniy o'simliklar. CHorvachilik. YAngi uy hayvonlarini turlari. Hunarmandchilik. Jez buyumlar. Qurilish. Uchinchi o'tkinchi bosqich. XXI-XXII sulolalar. SHeshonk I, Bubastis. Harbiylar va koxinlar. XXIII sulola. Tanis. Qushlar kuchayishi. Sais. Tefnaxt. Kashta va Pianxa. XXIV sulola Bakenraf (Bokxoris). Ichki vaziyat. Bokxoris qonuni. XXV sulola. SHabaka. Taxarka. Ossuriyaliklarni istilosi. Nomarxlar. Tanutamon. Sais XXVI sulola. Psametix I va uning siyosati. Nexo II. Apriy. Amasis (YAxmos). Psametix III. XXVII Eron sulolasi. Misr Eron davlati tarkibida XXVIII-XXX sulolalar. Misrning Iskandar Zulqarnayn tomonidan egallanishi.

Kech shohlik davrida iqtisodiy munosabatlar. Metallarga ishlov berish. Mol-pul munosabatlar. Tashqi savdo. YUnoniston bilan savdo. Navkratis. Er ijarasi. Tabaqalanishni kuchayishi. Qurilish. Qadimgi Misr madaniyati va uning xususiyatlari. Diniy e'tiqodlar. Nomlar xudolari. Umumiy xudolar. Osiris va Isida. Fir'avnlr shaxsini ilohlashtirish. Exnatonning diniy islohoti. Diniy marosimlar. "O'lganlarni kitobi". Dafn etish marosimi. Til va uning rivojlanishi. YOzma manbalar. Qadimgi Misr nasihat adabiyoti. Afsonalar. Ertaklar. Badiiy adabiyot. Falsafa. Tasviriy san'at, haykaltaroshlik va me'morchilik. Ubshti. Ulkan haykallar. Piramidalar. Ibodatxonalar – Abu Simbel, Karnak, Luksor, Deyr el Bahri. Er osti qabrlar. Saroylar. Fan. Astronomiya. Matematika. Tibbiyot. Solnomalar. Ensiklopedik lug'atlar. Qadimgi Misr sivilizatsiyasi yutuqlari va uni jahon sivilizatsiyasiga qo'shgan hissasi. YAngi pedagogik texnologiya bo'yicha dars o'tilishi "Klaster"

Qadimgi Ikki daryo oralig'i.

Manbalar va manbashunoslik. Arxeologiya izlanishlari. Xo'jalik yozma manbalari. Huquq manbalari. Tarixiy manbalar. Ikki daryo oralig'i tarixini davrlashtirish. Inson tomonidan Ikki daryo hududlarini o'zlashtirish. Ilk sivilizatsiya vujudga kelishi. Iqtisodiy rivojlanish. Stratifikatsiyalangan jamiyat vujudga kelishi. SHahar-davlatlar. Davlat

tuzumi. En, Lugal, Ensi, Kishni yuksalishi. En Menbargesi. Urukni yuksalishi. Mesanishada. Lagash. Eanatum. Enentarzi. Uruinimgina islohotlari. Umma. Lugalzagesi.

Tabaqalar. Xo‘jalik. Sug‘orilish. Dexqonchilik. Hunarmandchilik. Mis va jez buyumlar. To‘qimachilik. Savdo. Madaniyat. YOzuv.

Akkad davri. Sargon (SHarrumken). Ikki daryo oralig‘ida birlashgan Akad davlatining tashkil topishi. SHarru. Rimush. Manishtushu. Naram Suen. Akkad davlati zaiflashuvi. Kutiyalar bosqini. Lagash. Gudea. Utuxengal. Urning III sulolasi. Ur-Nammu. SHulga Davlat tizimi. Ijtimoiy munosabatlar. Tashqi siyosat. Amoreylar. Elamlilar bosqini. Ur qulashi. Issinning I sulolasi.

Qadimgi Babil shohligi. Siyosiy parchalanish. Xamurappi va uning faoliyati. Samsuiluna. Babil davlati zaiflashuvi. Xetlar hujumi. Kassitlar bosqini. Babil davlati qulashi.

Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Avilum. Mushkenum. Vardum. SHarrum va uning huquqlari. Ma‘muriyat. Adliya. Soliqlar, harbiy kuchlar. Xo‘jalik. Sug‘orilish. Dexqonchilik. Savdo. O‘rta Babil shohlik davri. Kassitlar. Gandash. Katta Kurigalzu. Xaldeylar hujumi. O‘rta Babil shohligi qulashi. Mitanni davlati. Xurritlar. Vashshukani. SHox Zodagonlar “Dimtu” va “allu”. Qullar, harbiylar. Mitanni parchalanishi.

Qadimgi Assuriya. SHahar-davlatlar, xalqaro savdo. Kanish. Alum. Ashshur. SHahar ui. Limmu. Ishshiakkum. Ilushuma. SHamshi-Adad I Xalsu SHarru. Arameylar hujumi. Assiriya zaiflashuvi. YAngi Ossuriya shohligi davri. Iqtisodiy yuksalish. Kalxu. Siyosiy inqiroz. Tiglatpalasar III islohotlari. Ma‘muriyat harbiy kuchlar. Bosqinchilik siyosat. Sargon II. Sinaxxerib. Asaraddon. Ashshurbanapal. SHamash-shum-Ukin qo‘zg‘oloni. Qo‘shni davlatlarni Ossuriyaga qarshi ittifoqi. Nineviya. Xarran. Karkemish. Ossuriya davlatini qulashi.

YAngi Babil shohligi. Oramey va xaldey qabilalari. Marduk-ipli-iddin. SHamash-shum-ukin. Nabopalasar. Xaldey sulolasi. Ossuriya qarshi kurash. Navuxodonosor II. Babil Eron davlatini tarkibiga kirishi. Ijtimoiy tuzum. SHoh. Zodagonlar. Kohinlar. Ozod shaxslar. Qullar. Xo‘jalik. Dexqonchilik. Xunarmandchilik. Savdo. Moliya munosabatlari.

Ikki daryo oralig‘i madaniyati. SHumer va Akkad davrlari. Diniy e‘tiqodlar. YOzuv E-duba. Adabiyot. Afsonalar. Gilgamesh haqida afsona. Tasviriy san‘at va haykaltaroshlik. Fan. Matematika. Tibbiyot. Me‘morchilik. Zikkuratlar. YAngi pedagogik bo‘yicha dars o‘tilishi. “FSMU”

Kichik Osiyo qadimgi davrda.

Tabiiy sharoit, aholisi va tillari. Manbalar va tarixshunoslik. CHatal Guyuk madaniyati. Xadjilar. Eneolit davri madaniyati. Jez davri. Dorak. Olocha-Guyuk. SHahar-davlatlar. Ossuriya – koloniyalari. Kanish. Qadimgi Xett davlati vujudga kelishi. Kussara. Pitxana. Nesa. Anita. Xattusa. Labarna. Xattusili I. Pankus. Tuliya. Mursili I. Telepin. Mamlakatni birlashtirish jarayoni davom etilishi. Davlat zaiflashuvi. Ijtimoiy va iqtisodiy xususiyatlari. YAngi Xett davlati. Suppiluliuma. Old Osiyoda hukmronlik. Mittani davlatini egallash. Mursili II. Xett-Misir qarama-qarshiligi. Kadesh. Xattusili III. Dengiz xalqlarini hujumi. Xett davlatini mag‘lubiyati va parchalanishi. Mayda Xett davlatlari. Tabal va Xatti. Ijtimoiy munosabatlar. Tabarna va Tabarnana. Zodagonlar. Pankus. Kohinlar. Ozod jamoatchilar. Qullar. Xo‘jalik. CHorvachilik. Dexqonchilik. Konchilik. Xunarmandchilik. Savdo. Xett madaniyati. Diniy etiqodlar. YOzuv haykaltaroshlik. Me‘morchilik. Frigiya. Dexqonchilik. CHorvachilik. Gordion. Gordiy. Midas. Kimmeriyaliklarni hujumi. Frigiya madaniyati “xudolarni buyuk onasi” va Attis. Midas qabri. Frigiya yozuvi. Lidiya. Sarda. Tangalarni zarb etilishi. Geraklidlar sulolasi.

Mermnandlar sulolasi. Giges. Davlat kengayishi. Kimmeriyaliklar hujumi. Ossuriya bilan kurash. Ardis. Midiya bilan urush. Krezx. Lidiya. Eron davlati tarkibiga kirishi.

Qadimgi Kavkaz orti. Manbalar. Neolit madaniyatlari. Kuro-araks va koban madaniyatlari. Urartu mamlakati. Birlashgan Urartu davlati paydo bo'lishi. Mutsatsir. Aramu. Sarduri I. Tushpa. Diniy islohat. Menua. Islohatlar, qurilish. Argishti I. Ossuriya bilan kurash. Erebuni. Argishtixinili. Teyshabaini. Rusa I. Urartu mag'lubiyati. Ijtimoiy-iqtichodiy munosabatlar. Davlat ma'muriyati. Ozod jamoatchilar. Qullar.

Arme-SHupriya qadimgi arman shohligi. Ervandidlar. Ervand III Kolxida. Eron va YUnoniston madaniy va iqtisodiy ta'siri. Fasis. Vani. Iberiya. Alvoniya.

SURIYA, FINIKIYA VA FALASTIN.

SHarqiy o'rta er dengizi hududlari va arabiston. tabiiy sharoit aholisi. manbalar va tarixshunoslik. ierixon. m. avv. iii-ii ming yillik davlat birlashmalari. mari, ebla va boshqalar. yamxad davlati. mittani. xett-misir qarama-qarshiligi va mahalliy shahar-davlatlar. finikiya va suriyaning yuksalishi. xunarmandchilik va savdo. finikiya kolonizatsiyasi. tir-sidon shohligi. damashq shohligi. qadimgi yaxudiy qabilalarining falastin hududiga bostirib kelishi. isroil-iudeya shohligining vujudga kelishi. doud va sulaymon.

Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Janubiy falastindagi shohliklar. SHarqiy O'rta Er dengizi xalqlarining madaniyati. Diniy e'tiqodlar. Qadimgi yaxudilarda monoteizmning vujudga kelishi. Finikiyaliklarning jug'rofiya tadqiqotlari. Alifbo yozuvi. Adabiyot. Injil. Tavrot.

Arabiston qadimgi davlatlari. Tabiiy sharoiti, aholisi va tillari. Manbalar va manbashunoslik. SHimoliy Arabiston qabilalari va ilk davlat birlashmalari. Ko'chmanchi chorvadorlar. M. avv. IX-IV asrlarda shimoliy arabiston qabilalarining xalqaro vaziyatdagi o'rni. Janubiy Arabiston davlatlari. SHaba. Siyosiy tarixi. Xalqaro savdo. Madaniyat. Diniy e'tiqodlar. Janubiy Arabiston yozuvlarining kelib chiqishi muammolari. Me'morchilik, haykaltaroshlik, tasviriy san'at.

Qadimgi Eron.

Tabiiy sharoit, jug'rofik viloyatlar, aholisi. Eron hududida yashovchi xalqlar va qabilalar. Kuttiylar, kassitlar, xurritlar. Elam davlati. Anshan. SHutruk-naxxunte I. Elam jamiyati. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Elam madaniyati va uning xususiyatlari. Eron zamonli qabilalari kirib kelishi. Oriy muammosi. Fors. Manna va Midiya davlatlari vujudga kelishi. Kashtariti. Kimmeriyaliklar va skiflar eron hududlariga bostirib kelishi. Kiaksar islohotlari. Midiya yuksalishi. Ekbatana. Astiag. Forsda axmoniyalar sulolasi. Kurush II.

Zardushtlik dini. Ovesto va asosiy qonunlar. Midiya Eron davlati tarkibiga kirishi. Eron davlati Kurush II davrida. Markaziy Osiyo janubiy viloyatlarni Eron davlati tarkibiga kirishi. Kurush II Markaziy Osiyoga ikkinchi yurishi. Kambuji II Misrni egallashi. Bardiya. Gaumata. Dariyavush I qo'zg'olonlarni bostirishi. Markaziy Osi'lga yurishi. Dariyavush I islohotlari. Kserks. YUnon-Eron urushlari. Artakserks III davrida Eron. Eron davlatini Markaziy Osiyo xalqlariga siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy ta'siri. Dariyavush III. Eron davlatini zaiflashuvi. Iskandar Zulqarnaynning SHarqiy yurishi. Eron davlatini qulashi. Eron davlati hududlarida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlari va ilg'or shakllarini tarqalishi. Dexqonchilik xunarmandchilik. Savdo. Moliya va pullarni zarb etilishi. Eron madaniyati. Eron shohlarini diniy siyosati. Davlat yozuvi. Bexistun va Naqshi-Rustam. YOzma manbalar. O'yma rasmlar va haykaltaroshlik. Me'morchilik. Persepol. Eron imperiyasini jahon tarixidagi o'rni.

Qadimgi Hindiston.

Hududlar tabiiy sharoit va iqlim. Manbalar va manbashunoslik xalqlar va tillar. Hindiston hududidagi ilk dexqonchilik madaniyatlari. Mehrgarx. Hind daryo vohasini qadimgi dexqonchilik madaniyati (Moxenje-Daro va Xarappa). Ijtimoiy tuzum va iqtisodiy munosabatlar. Jxukara madaniyati. Oriy qabilalarini Hindistonga bostirib kelishi. Oriy muammosi. Jamiyatda yangi ijtimoiy va iqtisodiy tuzum vujudga kelishi. Varvarlar. Braxmanizm.

Ilk davlat birlashmalari vujudga kelishi. Magadxa. Ahmoniylar davlatini Hindiston hududlariga intilishi. Magadxa kuchayishi. Pataliputra. Nandalar davlati. Davlat tuzumi. Iqtisodiy munosabatlar. Iskandar Zulqarnaynning Hindistonga bostirib kirishi. Por. Nandalar sulolasi qulashi. Mauryalar davlati vujudga kelishi. CHandragupta. CHanakya. Mamlakatni birlashtirish. Diniy siyosat. Bindusara. Ashoka. Tashqi siyosat. Xo'jalik. Dexqonchilik. CHorvachilik. Hunarmandchilik. Savdo. Mauryalar davlatini inqirozi va parchalanishi. Hindu-yunon davlatlari. YUnon-Baqtriya davlati. Hindistonning ellinistik madaniyati. Hindiston kushanlar davlati tarkibida. Kanishka. Guptlar davlati shakllanishi. Eftalitlar hujumi. Guptlar davlati qulashi. Janubiy Hindiston davlatlari. Rivojlangan va kech qadimgi davrlarda Hindistonda ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Davlat tuzumi. Jamiyatda stratifikatsiya jarayoni rivojlanishi. Varnalar va tabaqalar. Xo'jalik. Hindistonning qo'shni mamlakatlar bilan aloqalar. Hindiston va Buyuk Ipak yo'li. Qadimgi Hindiston va Markaziy Osiyo. YAngi pedagogik texnologiyalar bo'yicha dars o'tish usuli "Klaster"

Qadimgi Hindiston madaniyati. Diniy e'tiqodlar. Ritveda va sanxitlar. Ko'p xudolik. Indra, Varuna, Agni, Surya, Somma, YAMA. Jahon yaratilishi to'g'risidagi afsona. Braxma, Vishnu, SHiva, Krishna, Vishnaizm va SHivaizm. Puranlar, Krishna va Kali. Bxagavadgita Budizmning vujudga kelishi. Nirvana. Sangxa. Maxayana va Xinyana. Budxisatva. Sanskrit. Hindiston falsafasi. Lokayata. Vasheshika. Saxyan SHankara. Adabiyot "Maxabxarata", "Ramayana", Kalidasa, Tyapf, "Panchatantra" Alivaxxusha, Bxamani. "Kural". Me'morchilik Kari, Ellor, Sanchi. Xaykaltaroshlik Gandxara, Madxur, Amaravatta. Adjanta devor rasmlar. Matematika. Ar'yabxata. Astronomiya. Tabobat. Madaniy aloqalar. "YAvan Jataka".

Qadimgi Xitoy.

Hududlar tabiiy sharoit, iqlim. Manbalar va manbashunoslik. Tarixiy davrlantirish. Ilk dexqonchilik madaniyatlari. YAnishao. Lunshao. SHan qabilasi. SHan-In davlati. Anyan. SHan-In davrida iqtisod, jamiyat va davlat. An'yan yozuv manbalari. CHjou qabilasi. U-van yurishlari va SHan-In davlati qulashi. G'arbiy CHjou davlati. Siyosiy vaziyat. Ijtimoiy tuzum. Iqtisodiy munosabatlar. SHarqiy CHjouni vujudga kelishi. Ishlab chiqarish kuchlarni rivojlanishi. Pullar. Savdogarlar, SHarqiy CHjou parchalanishi. Qadimgi Xitoy shohlari orasidagi kurash. Le-Go va Jan-Go davrlari. Jamiyat tuzumi. Ijtimoiy munosabatlar. Dexqonchilik. Hunarmandchilik. Savdo. Soliqlar. Sin davlati kuchayishi. SHan YAn islohotlari. Ko'chmanchilar bilan kurash. In CHjen. Sin SHixuandi. Xitoy birlashgan davlati vujudga kelishi. Islohotlar. Er egaligi. Harbiy kuchlar. Davlat ma'muriyati. Soliqlar. Qonunlar. Sug'arilish. Yo'llar. Davlat standartlar. Moliya. YOzuv. Qo'zg'olonlar. Sin sulolasi taxtdan haydalishi. Taxt uchun kurash. Lyu Ban.

Xan davlati vujudga kelishi. Siyosiy tuzum. Xo'jalik tiklash. Sug'orilish. Qonunlar. Soliqlar. Zodogonlar. Van va xou. Qo'zg'olonlar. Davlat zodogonlari. Davlat monopoliyalari. U-Di yangi qonunlar. Xan davlati yuksalishi. O'lkalar va viloyatlar. Nazorat. Harbiy kuchlar. IQtisod. Davlat dini. Tashqi siyosat. Xitoyliklarni Farg'ona

davlatini egallash uchun yurishlari. Ko'chmanchilarga qarshi kurash. Xunnu. Mode. Savdo. Qadimgi Xitoy va Markaziy Osiyo savdo munosabatlari. Buyuk Ipak yo'liga asos solinishi. Xan jamiyatining inqirozi. Xalq qo'zg'olonlari. Van Man islohotlari. "Qizil qoshliklar" qo'zg'oloni. So'nggi Xan so'nggi sulolasi davri. Ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar. Ko'chmanchi qabilalar bilan kurash. Dexqonchilik. Xunarmandchilik. Savdo. Markaziy Osiyo bilan siyosiy va iqtisodiy aloqalar. Buyuk Ipak yo'li rivojlanishi. So'nggi Xan davlatini zaiflashuvi. Ijtimoiy-iqtisodiy inqiroz. Ko'chmanchilarni hujumi. "Sariq peshanabandlar" qo'zg'oloni. So'nggi Xan davlati parchalanishi. O'zaro urushlar. Uch shohlik davri.

Xitoy madaniyati. Diniy e'tivodlar. Osmonga sig'inish. Dao ta'limoti. Kun Szi ta'limoti. Men Szi. Budda ta'limoti. Xitoyda tarqalishi. Davlat dinlari. YOzuv va yozma manbalari. Adabiyot. Fan. Tarix. Matematika. Tibbiyot. San'at. Qadimgi Xitoy sivilizatsiyasi. Jahon xalqlari sivilizatsiyasiga qo'shgan hissasi va uning ahamiyati.

QADIMGI YUNONISTON VA RIM TARIXI

Qadimgi YUnoniston tarixi.

Antik davr tarixiy tushunchasi. Antik davr va qadimgi SHarq davlatlarining tarixi. Antik qullik. qadimgi YUnonistonning jahon tarixidagi o'rni. Qadimgi YUnonistonning tarixiy davrlari. YUnonistonning geografik o'rni, tabiiy sharoitlari. Tabiiy sharoitlarni YUnonistonning xo'jaligiga va tarixiy rivojlanishiga ta'siri. qadimgi YUnoniston tarixidan asosiy manbalar va YUnoniston tarixnavisligi.

Miloddan avvalgi II ming yillikda YUnoniston.

Miloddan avvalgi II ming yillikda Krit va Axey YUnonistoni.

Krit orolida jamiyatning vujudga kelishi, uning rivojlanishi, ravnaqi. Krit davlatining inqirozga uchrashi. Miloddan avvalgi II ming yillikda Axey YUnonistoni. Miken, Trinf va Pilos davlatlari. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Doriy qabilalarining ko'chishi. Urug'-jamo'a munosabatlarining qayta tiklanishi. Miloddan avvalgi XI-IX asrlarda YUnoniston.

Miloddan avvalgi VIII asrda arxaik YUnoniston.

YUnon polislarning barpo bo'lishi.

YUnon polislari paydo bo'lishining sababarlari. Demos va aslzodalar o'rtasidagi kurash. SHahar davlatlari-polislarning barpo bo'lishi. Buyuk yunon koloniyalari. Miloddan avvalgi VIII-VI asrda qadimgi Peloponnes.Sparta davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Sparta davlati.

Miloddan avvalgi IX asr oxiri-VI asrlarda Attika. Afinada quldorchilik demokratiyasini paydo bo'lishi.

Attika aholisining vujudga kelishi. Attikaning xo'jaligi, dehqonchiligi, xunarmandchiligi, savdo-sotiq munosabatlari. Ilk davlatni vujudga kelishi. Solon islohotlari va ularning ahamiyati. Pisistrat hokimiyati. Klisfen islohotlari. Afinada quldorlik demokratiyasining o'rnatilishi. Miloddan avvalgi V-IV asrlarda YUnoniston. YUnon-fors urushlari. Miloddan avvalgi V-IV asrlarda YUnonistonning iqtisodiy rivojlanishi. YUnoniston iqtisodiy rivojlanishida ikkita asosiy yo'nalish-afinalik va spartalik. Ularning xususiyatlari. Afinani iqtisodiy-ijtimoiy rivojlanishi.

Miloddan avvalgi V asrda Afinadagi demokratiya va Spartadagi oligarxiya-ikkita siyosiy tizim.

Afina davlat tuzumi. Perikl davrida Afina quldorlik demokratiyasining ravnaqi. 1-Afina dengiz ittifoqi. Spartaning siyosiy tuzumi. Miloddan avvalgi V asrda Peloponnes ittifoqi. Miloddan avvalgi 430 yil Afina arxe va Peloponnes ittifoqi o'rtasidagi munosabat. Peloponnes urushi, uning sabablari, natijalari.

Miloddan avvalgi IV asrning birinchi yarmida YUnoniston.

Peloponnes urushining oqibatlari. Spartaning ustivorligi YUnonistonda Ahmoniyalar davlatining ta'sirini kuchayishi. Fivaning yuksalishi. II-Afina dengiz ittifoqining tashkil topishi. Sparta, Afina, Fiva o'rtasidagi raqobat. Miloddan avvalgi IV asrning o'rtalarida YUnonistonda

siyosiy tarqoqlik. Polis tizimining inqirozi. Inqirozni engish dasturlari. (Platon, Isokrat, Aristotel). Buyuk YUnoniston va qora dengiz sohillaridagi yunon shaharlari va davlatlari. Makedoniyaning yuksalishi. YUnonistonda Makedoniya hukmronligining o'rnatilishi.

Miloddan avvalgi VIII-II asrlarda qadimgi YUnoniston madaniyati.

YUnoniston madaniyati rivojlanishining asosiy shart-sharoitlari. Arxitektura, xaykaltaroshlik. YUnon adabiyoti va teatr. Janrlar. Miloddan avvalgi VII-VI asrlarda yunon she'riyati. Miloddan avvalgi V asrda YUnon tragediyasi. Esxil, Sofokl, Evripid, Aristofan ijodi. Teatr va uning jamiyatdagi o'rni. YUnon teatri. YUnon falsafasi. YUnon madaniyatining ahamiyati va uning jahon madaniyatida tutgan o'rni.

Ellinistik davrda YUnoniston va Old Osiyo. Aleksandr Makedonskiy harbiy yurishlari.

Uning saltanatining vujudga kelishi va parchalanishi.

SHarqqa yurishning boshlanishi. Asosiy janglar. Bosib olingan erlarda siyosat. Markaziy Osiyoga harbiy yurish. Aleksandr Makedonskiyga qarshi milliy ozodlik kurash. Hindistonga harbiy yurish. Aleksandr Makedonskiy saltanatining tashkil topishi. Saltanatning parchalanishi. Ellinistik davlatlar. Salavkiylar. Markaziy Osiyo Salavkiylar davlati safida Misr, YUnon-Baqtriya. Makedoniya va YUnoniston. Ellinistik davlatlarning xillari. Ellinizm mohiyati. YUnon va SHarq elementlari. Ellinistik ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy tizimining xususiyatlari. Ellinizmning davrlanishi.

Salavkiylar davlati va ellinistik Misr. Pergam podsholigi.

Ellinistik davlatlarni iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy rivojlanishi va o'ziga xos xususiyatlari. Makedoniya va Bolqon YUnoniston ellinistik davrda. Rim istilosi. Ellinistik davlatlarni qulashini sabablari. Ellinistik madaniyat. Ellinistik madaniyatning ahamiyati.

Qadimgi Rim.

Jahon tarixida Rimning tutgan o'rni va ahamiyati. Rim jamiyati - quldorlik tizimining yuqori bosqichi. Xronologiya. qadimgi Rim tarixining davrlanishi. Italiyaning geografik o'rni va tabiiy sharoitlari. Aholisi. Etnik xilma-xilligi. Asosiy qabilalar: ligurlar va boshqa mahalliy qabilalar, italiklar, illiriyalik etnik guruhlar, etrusklar, yunonlar. Qadimgi Rim tarixini o'rganish.

Miloddan avvalgi VIII-III asrlarda Rim tarixi.

Miloddan avvalgi VIII-VII asrlarda Italiyada ilk quldorlik jamiyati. Miloddan avvalgi VIII asrda Etruriya. Etrusklar va Rim. Italiya janubida va Sitsiliya orolida yunon polislari. Rim. Rim tarixidan manbalar. Rimning geografik o'rni va tabiiy sharoiti. Rim fuqarolik jamiyati. Patriitsylar va plebeylar, klientlar va patronlar. Patriarxal qulchilik va uning manbalari. Davlat tuzilishi. Podsho hokimiyati. Serviy Tulliy islohati. Podsho hokimiyatining emirilishi va Rim Respublikasining o'rnatilishi.

Miloddan avvalgi VI-III asrlarda Rim va Italiya.

Plebey va patriitsylar o'rtasidagi kurash sabablari, asosiy bosqichlari va natijalari. Miloddan avvalgi IV-III asrlarda Rimda davlat tuzilishi. Rim tomonidan Italiyaning istilo etilishi. Rim-Italiya ittifoqi. Uning tarkibi. Rim madaniyati.

So'nggi respublika tarixi (Miloddan avvalgi III-I asrlar).

Rim va Karfagenning O'rta Er dengizi xavzasidagi hukmronlik qilish maqsadida olib borgan kurashi. Karfagen davlati. Karfagen - Rim munosabatlari. Puni urushlari. Ularning natijalari.

Miloddan avvalgi II asrdagi Rimning SHarqiy O'rta Er dengizidagi istilolari.

Makedoniyaning istilo etilishi. Makedoniya va YUnonistonning pravinsiyalarga aylanishi. Salavkiylar podsholigining qulashi. Uchinchi Puni urushi. Karfagenning tor-mor etilishi.

Miloddan avvalgi II-I asrlarda Rimning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishi.

Rimda quldorlikning o'sishi. Rim istilolarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish jarayoniga ta'siri Rimni iqtisodiy, ijtimoiy rivojlanishini o'ziga xos xususiyatlari. Klassik qulchilikni ahamiyati.

Miloddan avvalgi II asrda Rimdagi ichki siyosat.

Qullar qo'zg'oloni. Sitsiliyada 1 qullar qo'zg'oloni. Aka-uka Grakxlarni agrar siyosiy islohotlari. YUgurta urushi. Gay Mariyning harbiy-siyosiy islohatlari, uning faoliyati. Miloddan avvalgi II-I asrlar bo'sag'asida. Rimdagi ijtimoiy-siyosiy kurash. Italiyadagi ittifoqchilar urushi.

Rim respublikasi siyosiy tuzumining inqirozi.

Miloddan avvalgi I asrning 80-yillarida Rim respublikasida siyosiy kurash. Pont podsholigi bilan birinchi urush. Miloddan avvalgi I asrning 80-yillari oxirida Rimda fuqarolar urushi. Lutsiy Korneliy Sullaning diktaturasi. Ispaniyada Sertoriyning faoliyati. Pont podsholigi bilan uchinchi urush (Miloddan avvalgi-74-63 yy.). Spartak boshchiligidagi qo'zg'olon. Miloddan avvalgi 70-yillar oxiri 60-yillar boshida siyosiy guruhlarining kurashi. Miloddan avvalgi 60 yillarda Rimda siyosiy kurash. 1-uchlar ittifoqi (1-triumvirat). Sezarning konsulligi. Galliyada urushlar. YUliy Sezarning siyosiy mavqeining mustahkamlanishi.. Miloddan avvalgi I asrning 40 – yillarida fuqarolar urushi va YUliy Sezar diktaturasi. YUliy Sezar qonunchiligi. Ijtimoiy siyosat. YUliy Sezar diktaturasining ahamiyati. Miloddan avvalgi I asrning 40-yillar oxiri va 30-yillardagi fuqarolar urushi. II- uchlar ittifoqi (II – triumvirat). Fuqarolar urushining ijtimoiy-siyosiy oqibatlari. Polis tizimi inqirozi va Rim respublikasi qulashining asosiy sabablari. Miloddan avvalgi III-I asrlarda Rim madaniyati.

Ilk Rim imperiyasi. Oktavian Avgust hukmronligi. Prinsipat.

Monarxiya o'rnatilishining dolzarbligi. Oktavianning siyosiy dasturi va maqsadi. qonunchilik. Prinsipat asoslari. Avgustning ijtimoiy siyosati. quldorchilikning kuchayishi. Oktavian Avgustning tashqi siyosati, uning hukmronligining natijalari va ahamiyati.

Milodiy I-II asrlarda Rim imperiyasida ijtimoiy - iqtisodiy munosabatlar.

Rim imperiyasining iqtisodiy ravnaqi. O'rta Er dengizi xavzasida iqtisodiy birlik. Millodiy I-II asrlarda Rim hokimiyati. quldorlikning kuchayishi. Mayda ishlab chiqarish kuchlari. Kolonat munosabatlarining rivojlanishi va uning evolyusiyasi. SHahar aholisi. Ozodlikka chiqarilgan qullar. Rim imperiyasining administrativ tuzilishi. Italiya. g'arbiy va SHarqiy provinsiyalar. Ularning o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari. Miloddan avvalgi I asrda Rim imperiyasi. YUliy-Klavdiy va Flaviylar su lolasi. Antoninlar sulolasi. Rim imperiyasining "oltin davri". Ijtimoiy munosabatlar va madaniy hayotning butun O'rta Er dengizi xavzasida birligi. II asr – antik sivilizatsiyasining ravnaqi. Antoninlarning agrar, iqtisodiy-ijtimoiy, siyosati. qulchilikka munosabat. "Rim dunyosi" - bu tushunchaning ijtimoiy-siyosiy mazmuni. Xristianlik dinining vujudga kelishi. So'nggi Antoninlar davrida ichki va tashqi ahvolni o'zgarishi. II asrda Rim davlati rivojlanishining asosiy ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy natijalari. Milodiy I-III asrlarda Rim madaniyat. III asr inqirozi. Rim davlatining inqirozi. Ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy inqirozning sabablari

Xristian dinining kelib chiqishi va uning ilk tarixi.

Miloddan avvalgi I asrda diniy e'tiqod Xristian dinini vujudga kelishining shart-sharoitlari. Xristianlikning Rim imperiyasiga yoyilishi. Xristian jamoalari ijtimoiy tarkibining o'zgarishi. Xristianlik dinining evolyusiyasi va uning imperator hokimiyati bilan munosabati.

So'nggi Rim imperiyasi.

Milodiy IV-V asrlarda Rim jamiyati va davlati. Dominat tizimi. Inqirozni engish. Diokletian va Maksimianning ijtimoiy-siyosiy islohatlari. Davlat boshqaruvining o'zgarishi, tetrarxiya, dominat tizimining o'rnatilishi. Imperator hokimiyati. Soliq islohatlari. Imperator Konstantin. Islohatlar. Konstantinning diniy siyosati. Xristian dini – Rimning hukmron diniga aylanishi va uning oqibatlari. Xo'jalikning rivojlanishi. Patrotsiniy. Rim provinsiyalarida varvarlarning joylashuvi. Ijtimoiy ziddiyatlarning keskinlashuvi. Ommaviy xarakterli harakatlarning harakati. Xalqlarning Buyuk ko'chishining boshlanishi. Rim armiyasida varvarlar miqdorining o'sishi.

Milodiy IV-V asrlarda Rim madaniyati.

Antik madaniyatning inqirozi. Xristianlik dunyo qarashining paydo bo'lishi. Tarixnavislik. Ammian Marsellin. Xronikalar. Arxitektura va qurilish. San'at. Maxsus bilimlar.

G'arbiy Rim imperiyasining qulashi.

Rim imperiyasining g'arbiy va SHarqiy imperiyalarga bo'linishi, uning sabablari. g'arbiy Rim imperiyasi. Uning zaifligi. Reyndagi german qabilalari. Ularning Italiyaga bostirib kirishi. g'arbiy Rim imperiyasi erlarida varvar qabilalarning joylashishi. YAngi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy tartibning belgilari. Xunlar. Katalaun jangi. Rim markaziy xokimiyatining inqirozi. g'arbiy Rim imperiyasining qulashi. Antik quldorlik jamiyati qulashining iqtisodiy-ijtimoiy, siyosiy sabablari va oqibatlari. Quldorlik jamiyatining tarixiy ahamiyati. qadimgi dunyo sivilizatsiyalari – zamonaviy sivilizatsiyaning poydevori.

Talabalar mustakil ta'limining mazmuni va xajmi

Mustaqil ishlar mavzulari mazmuni va ularga ajratilgan soatlar:

Mustaqil ishni tashkil etishning shakli va mazmuni

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

darslik va o'quv qo'llanmalari bo'yicha fan boblari va mavzularni o'rganish;

tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;

maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;

talabalarning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishi bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish;

faol va muammoli o'qitish uslublaridan foydalanadigan o'quv mashg'ulotlari.

Tavsiya etiladigan mustaqil ishlarning mavzulari:

Fanni o'qitish jarayonini tashkil yetish va o'tkazish bo'yicha tavsiyalar. O'quv-metodik majmua, ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar, mustaqil bilim topshiriqlari. O'quv-uslubiy adabiyotlar, elektron darsliklar, ko'rgazmali vositalar.

FOYDALANILADIGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI QADIMGI SHARQ TARIXI

Asosiy adabiyotlar

1. Авдиев В.И. Қадимги Шарқ тарихи Т., 1964.
2. Александров Н.И. и др. История древнего Востока. М., 2008.
3. Бикерман Э. Хронология Древнего Мира. М. Изд-во Вост. литер-ры.1975.
4. Всемирная История. М.Госиздат.1955,1956, том№1
5. Древний Восток и античный мир.М.1968.
6. Древние цивилизации.М.1989.
7. История Древнего Востока. Под ред. Кузищина В.И. М.1979.
8. Источниковедение истории Древнего Востока. М. 1984.
9. История Древнего Мира под ред. Дьяконова И.М. М.1982.
10. История Древнего Мира (3 книги)М.1982-1988.
11. История Древнего Мира. Курс лекции I, II, III Том. М.1983-1989.
12. Кузищин В.И. и др. История Древнего Мира . Метод.ук.М.1984.
13. Редер.Д. Д Черкасова Е. А. История Древнего мира М, 1979
14. Струве В. В. История Древнего Востока М. 1941
15. Тематическая хрестоматия по истории Древнего Мира. Сост. Н. Пикус. часть 1 М., 1960.
16. Древний Восток. М. 1963
17. Хрестоматия по истории Древнего Мира. Под ред В. Г. Боруховича. М. 1973.
18. Хрестоматия по истории Древнего Востока. Под ред В. Струве. и Д. Г. Редера. 1963.
19. Хрестоматия по истории Древнего Востока вторая часть М. 1980
20. Эргашев Шухрат. Қадимги цивилизациялар. “Ўзбекистон” нашриёти, Тошкент-2016.

Қўшимча адабиётлар

21. Авдиев В. И Военная история Древнего Египта. Т. I-II, М. 1953-1959
22. Афанасьева В. К и др Искусство Древнего Востока М. 1971.
23. Дьяконов И. М. Проблемы экономики в структуре общества Ближнего Востока М. 1968.
24. Египет поры нового Царства М. 1973.
25. Заблочка Ю, История Ближнего Востока в древности М. 1989
26. Источниковедение Истории Древнего Востока М. 1984
27. Кинг Х. А. Египет до Фараонов М. 1961.
28. Прусаков В.И. Раннее государство Древнего Египта. М., 2004.
29. Литература Древнего Востока. М. 1971
30. Брентес Б. от Шанидара до Аккада. М. 1976
31. Дьяконов И . М. Социально-экономический строй древнего Шумера. М. 1958
32. Дьяконов И .М. Люди города Ура М .1988.
33. Кленгель Б.Э. Вавилонская башня. М.1991
34. Крамер С. Э. История начинается в Шумере М. 1991
35. Опенхейм Р. Древняя Месопотамия. М. 1989
36. Ардзинба В. Г Очерки по социально- экономической истории Хеттского государства. Тбилиси 1973
37. Ардзимба В. Г. Ритуалы и мифы Древней Анатолии М. 1982
38. Герни О.Э. Хетты. М. 1987
39. Матвеев К. и Сазонов А. Пять жизней древней Сури М. 1989
40. Магтис Э. Древняя Эбла М. 1983
41. Меларт Д. Древнейшие цивилизации Ближнего Востока М. 1982
42. Бойс М. Зороастризм М. 1987.
43. Гафуров Б. Г. Таджики Древнейшая, древняя и средневековая история Душанбе Ирфон 1989
44. Дандамаев. М. А. Луконин В. Г. Культура и экономика Древнего Ирана М. 1980 г.
45. Дандамаев М. А. Политическая история Ахеменидской державы М. 1981.
46. Бонгард-Левин Р. М. Ильин Г. Ф. Древняя Индия М. 1969
47. Бонгард-Левин Р. М. Индия эпохи Маурьев М. 1972
48. Древние цивилизации. Под ред. Г. М. Бонгард-Левина М. 1989

49. Культура Древней Индии М. 1976.
50. Шарма Р.Ш. Древнейшее индийское общество . М. 1987.
51. Васильев Л.С. Проблема генезиса Китайского государства М. 1983
52. Древние цивилизации М. 1989
53. Китай государство и общества М. 1977
54. Крюков М. В. и др Древние китайцы в эпоху централизованных империй М. 1983.
55. Малявин И. Китайская цивилизация. М., 2007.

Электрон адабиётлар

56. www.history.ru
57. www.medievalhistory.ru

ҚАДИМГИ ЮНОНИСТОН ВА РИМ ТАРИХИ

Асосий адабиётлар

1. История Древней Греции. Под.ред. В.И.Кузищина. М., 2001.
2. История Древней Рима. Под.ред. В.И.Кузищина. М., 2001.
3. Халқаро муносабатлар тарихи ва дипломатияси. Ҳаммуаллифликда, Т., 2009.
4. Қадимги дунё тарихи. Ю.С. Крушқол таҳрири остида. 2-ж. Т., 1975.
5. Хрестоматия по истории Древней Греции. Под. Ред. Д.П.Каллистова. М., 1964.
6. Хрестоматия по истории Древнего Рима. Под. Ред. С.Л.Утченко. М., 1962.
7. Ражабов Р. Қадимги дунё тарихи. Тошкент 2009.

Қўшимча адабиётлар

8. Античная Греция. Под.Ред. Е.С.Голубцовой. М., 1983. Т., 1-2.
9. Гафуров Б.Г. Цибукидис Д.И. Александр Македонский и Восток. М., 1980.
10. Шофман А.С. Распад империи Александра Македонского. М., 1984.
11. Фролов Э.Д. Рождение греческого полиса. Л., ЛГУ, 1988.
12. Глускина Л.Н. Проблемы социально-экономической истории Афин IV в. До н.э. Л., 1975.
13. Егоров А.Б. Рим на грани эпох: проблемқ рождения и формирования принципата. Л., ЛГУ, 1983.
14. Корсунский А.Р. Гюнтер Р. Упадок и гибель западной Римской империи и возникновение германских королевств. М., 1984.
15. Мишкин Н.А. Принципат Августа. М.,-Л., 1949.
16. Маяк И.Л. Рим первқх царей: Генезис Римского полиса. М., МГУ, 1993.
17. Немировский А.И. Этруски. От мифа к истории. Воронеж. Воронежский университет. 1983.
18. Ревяко К.А. Пунические войны. Минск. 1986.
19. Утченко С.Л. Кризис и падение Римской республики. М., 1965.
20. Утченко С.Л. Юлий Цезарь. М., 1976.
21. Шифман И.Ш. Цезарь Август. М., 1996.

Электрон адабиётлар

22. [http:// grid, rug.nl /ahc/](http://grid.rug.nl/ahc/)
23. [http:// Librory. Byu. edu/-rdh/eurodocs/](http://Librory. Byu. edu/-rdh/eurodocs/)
24. [http:// history.hanover.edu/texts.htm](http://history.hanover.edu/texts.htm)
25. [http:// www.ucr.edu/h-gig/horuslinks.html](http://www.ucr.edu/h-gig/horuslinks.html)
26. [http:// english www. hss. cmu. edu/history](http://english.www.hss.cmu.edu/history)
27. [http:// www.ukans.edu/history/vl/](http://www.ukans.edu/history/vl/)
28. [http:// www.lib.muohio.edu/inet/subj/history/wwii/index.hrml](http://www.lib.muohio.edu/inet/subj/history/wwii/index.hrml)
29. [http:// www.lib.byu.edu/-rdh/wwl/](http://www.lib.byu.edu/-rdh/wwl/)
30. [http:// classics.mit.edu](http://classics.mit.edu).
31. [http:// www.washlaw.edu/forint/](http://www.washlaw.edu/forint/)
32. [http:// www.yole.edu/Lawweb/avolon.htm](http://www.yole.edu/Lawweb/avolon.htm)